

Πρωτοβουλία συνεννόησης

για τη διαχείριση των απορριμμάτων

Οι συγκλονιστικές πολιτικές εξελίξεις των τελευταίων ημερών δεν μπορούν ν' αφήνουν αδιάφορο κανέναν/καμία. Δεν είναι καθόλου μακρινή ανάμνηση το πολύμορφο κίνημα των κινητοποιήσεων κατά των μνημονίων της πενταετίας 2010 - 2014. Απέχουμε, επίσης, μόνο λίγους μήνες από τις εκλογές του Γενάρη του 2015, που στο αποτέλεσμά τους αποτυπώθηκε η διάθεση για απόρριψη των πολιτικών της λιτότητας και των μνημονίων και η πολιτική απαξίωση των εκφραστών τους. Ακόμη πιο πρόσφατο είναι το βροντερό ΟΧΙ της ελληνικής κοινωνίας στο δημοψήφισμα, παρά την οικονομική ασφυξία και την τρομοκρατία των καθεστωτικών ΜΜΕ.

Και όμως: το ΟΧΙ ανατράπηκε μέσα σε λίγα 24ωρα και αυτό που προβάλλει σαν η κυρίαρχη πολιτική προοπτική για τα επόμενα χρόνια είναι ένα νέο, εξίσου σκληρό, τρίτο μνημόνιο. Η «εύρυθμη» λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος, η «πάση θυσία» σωτηρία του ευρώ και το συμφέρον του κεφαλαίου υπερισχύουν των κοινωνικών αναγκών. Το πολιτικό σκηνικό αναδιατάσσεται. Οι «αποδιοπομπαίοι τράγοι» του χτες ξαναπαίρνουν τη θέση τους και, μάλιστα, σε πρωταγωνιστικό ρόλο. Όσοι/ες αμφισβήτησαν και αμφισβητούν τη νέα τάξη πραγμάτων ξαναγίνονται οι «ουτοπιστές» και οι «υπονομευτές» μιας ομαλότητας, που ποτέ δεν επέλεξαν. Το μέλλον δε διαγράφεται καθόλου ευοίωνο ...

Οι αγώνες άνοιξαν νέους δρόμους

Στον τομέα της διαχείρισης των απορριμμάτων, η περίοδος των δύο πρώτων μνημονίων χαρακτηρίστηκε από την προσπάθεια βίαιης και καθολικής υλοποίησης ενός φιλοεργολαβικού μοντέλου, με προμετωπίδα τις συμπράξεις δημόσιου - ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) και αντικείμενο φαραωνικά εργοστάσια επεξεργασίας (εγγυημένων ποσοτήτων) σύμμεικτων αποβλήτων, σε συνδυασμό με πρακτικές καύσης. Το μοντέλο αυτό διανθίζονταν από τις γενικευμένες ιδιωτικοποιήσεις σε όλους τους τομείς της διαχείρισης, τον έλεγχο των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης - ανακύκλωσης και την εκτόξευση του κόστους διαχείρισης, που το επωμίζονται οι πολίτες.

Ένα πολύμορφο κίνημα, σε όλη την Ελλάδα, αμφισβήτησε και αποδόμησε πολιτικά και τεχνικά αυτό το μοντέλο. Αντιπαρέθεσε το εναλλακτικό μοντέλο της αποκεντρωμένης διαχείρισης, με έμφαση στην προδιαλογή των υλικών. Οδήγησε σε προσωρινό «πάγωμα» των διαγωνισμών ΣΔΙΤ. Συνέβαλε στο ριζικό αναπροσανατολισμό του εθνικού σχεδιασμού, με ένα νέο εθνικό σχέδιο (ΕΣΔΑ), που όμως ακόμη δεν επικυρώθηκε. Έκανε θέμα προτεραιότητας τα τοπικά σχέδια διαχείρισης των δήμων. Δημιούργησε προϋποθέσεις για μια ριζική στροφή, σε έναν από τους βασικούς τομείς της καθημερινότητάς μας, σε όφελος της ίδιας της κοινωνίας.

Παράλληλοι αγώνες, σε πολλά άλλα μέτωπα, δημιούργησαν ένα γενικότερο ρεύμα αμφισβήτησης. Προϊόν του οποίου, θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε και την κυβερνητική αλλαγή του Γενάρη του 2015.

Βρισκόμαστε μπροστά στον κίνδυνο μιας ολικής επαναφοράς

Τώρα, με το τρίτο μνημόνιο, όλα αυτά μπαίνουν σε αμφισβήτηση. Αν και έχουμε μπροστά μας μόνο το περίγραμμα των πολιτικών που θα εφαρμοστούν, μερικά πράγματα είναι κάτι παραπάνω από σαφή:

- Ο τυφώνας των ιδιωτικοποιήσεων θα ξαναφέρει στο προσκήνιο τα έργα ΣΔΙΤ. Η υπογραφή της ΣΔΙΤ της Δυτικής Μακεδονίας είναι ο προάγγελος, ενώ η αντίστοιχη σύμπραξη της περιφέρειας Πελοποννήσου περιμένει το «πράσινο φως».
- Η συνέχιση της οικονομικής ασφυξίας των δήμων θα βάλει σε μεγάλη δοκιμασία την υλοποίηση των τοπικών σχεδίων διαχείρισης.
- Το καθεστώς της θεσμοθετημένης επιτροπείας των «θεσμών», για όλες τις βασικές πολιτικές επιλογές, δημιουργεί έντονες ανησυχίες για την τύχη του ΕΣΔΑ, αλλά και για τον προσανατολισμό των περιφερειακών σχεδιασμών (ΠΕΣΔΑ), που βρίσκονται σε διαδικασία αναθεώρησης.
- Η «θεοποίηση» της επιχειρηματικής δράσης, βάζει σε κίνδυνο την εκφρασμένη διάθεση για τη ριζική αναθεώρηση του πλαισίου της «εναλλακτικής διαχείρισης» - ανακύκλωσης και την άμεση εμπλοκή του δημόσιου τομέα, ιδιαίτερα της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού.

Σε άλλους τομείς της δημόσιας σφαίρας οι επιπτώσεις θα είναι ακόμη πιο καταλυτικές. Οι δημόσιες υποδομές και η δημόσια περιουσία ενεχυριάζονται και εκποιούνται. Βασικοί τομείς του συστήματος ενέργειας, το νερό, ο ορυκτός πλούτος, τα λιμάνια, ο σιδηρόδρομος κλπ. Ξαναβγαίνουν στο σφυρί. Το εισόδημα καθλώνεται και θα συρρικνωθεί ακόμη περισσότερο. Τα εργασιακά και κοινωνικά δικαιώματα εξαλείφονται. Η διόγκωση του χρέους και η υποχρέωση της εξυπηρέτησής του θα συνεχίσει να αποτελεί τον ασφαλέστερο δρόμο για τη διαρκή υποδούλωση της κοινωνίας μας και για νέα επώδυνα μέτρα.

Και, πάνω από όλα, αυτό που τρομάζει περισσότερο είναι η ευκολία της εκχώρησης κυριαρχικών και δημοκρατικών δικαιωμάτων σε ένα υπερεθνικό καθεστώς επιτροπείας, που επιβάλλει τη συγκατάθεση των δανειστών σε κάθε κρίσιμη επιλογή. Που απαιτεί την απόσυρση ψηφισμένων νόμων και άλλων αποφάσεων της ελληνικής κυβέρνησης. Που αυτονομεί από τον έλεγχο της κοινωνίας, ακόμη και της κυβέρνησης, τομείς, όπως η στατιστική υπηρεσία (ΕΛΣΤΑΤ), ο μηχανισμός είσπραξης δημοσίων εσόδων (ΓΓΔΕ) και η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων του δημοσίου. Που καταργεί, στην πράξη, ακόμη και το ηχηρό και αδιαμφισβήτητο μήνυμα του πρόσφατου δημοψηφίσματος.

Ανάγκη για νέες συνθετικές πρωτοβουλίες στο χώρο των κινημάτων

Αυτήν την κρίσιμη ώρα, οι κινηματικές συλλογικότητες και όλοι οι φορείς της αυτοοργανωμένης δράσης των πολιτών δεν αρκεί να θρηνούμε για το αμεσοδημοκρατικό όραμα που ποδοπατιέται. Ούτε αρκεί η αθροιστική παράθεση των απωλειών, των πιθανών ή των διαπιστωμένων κινδύνων, ακόμη και των επιμέρους στόχων και επιδιώξεων. Τώρα χρειάζεται μια συλλογική αμφισβήτηση του νεοφιλελεύθερου μοντέλου στην οικονομία και στην κοινωνία. Γιατί όχι και μια ευρύτερη αντισυστημική στάση και συσπείρωση. Πολύ περισσότερο, όμως, χρειάζεται μια συνθετική προσπάθεια αναζήτησης εναλλακτικών λύσεων και μια νέα αφήγηση, που θα ξεπερνά και θα αμφισβητεί θέματα «ταμπού», σαν αυτά του νομίσματος και της συμμετοχής στην ΕΕ, του αναπτυξιακού μοντέλου, της οργάνωσης της κοινωνίας, του ρόλου των πολιτικών δυνάμεων κλπ.

Το δεκαήμερο 24/7 - 2/8/2015, στις Σκουριές, θα πραγματοποιηθεί δεκαήμερο αντίστασης. Σε 'κείνον τον τόπο και μαζί με εκείνους τους συναγωνιστές μας, που συμβολίζουν, μάλλον, την πιο εμβληματική κινηματική αντίσταση των τελευταίων χρόνων. Η ΠΡΩΣΥΝΑΤ, όπως και πολλές άλλες συλλογικότητες θα είναι εκεί. Ίσως, είναι η κατάλληλη στιγμή να πάρει σάρκα και οστά μια πρωτοβουλία, σαν αυτή που περιγράψαμε παραπάνω.

**Οι λογικές της ανάθεσης κατέρρευσαν με πάταγο.
Ας πάρουμε το ΟΧΙ και τις τύχες μας στα χέρια μας!**

Πρωτοβουλία συνεννόησης για τη διαχείριση των απορριμμάτων (ΠΡΩΣΥΝΑΤ)